

Welkom

Een ethisch perspectief op AI

Even kennismaken

Joël Bax

Kwartiermaker Innovatie Eleos

Simone Heilijgers

Senior adviseur en coördinator Vilans

1

AI & Verantwoord Innoveren

2

Aan de slag!

3

Pitch

4

Reflectie & Afsluiting

Wat is AI?

Introductie deel 1 (Joël)

Wat betekent AI?

Het vermogen van computers om taken uit te voeren waarvoor mensen hun intelligentie inzetten.

Waarbij het algoritme aangeeft welke instructies uitgevoerd moeten worden om de taak goed te vervullen. (Bron: Rijksinspectie Digitale Infrastructuur)

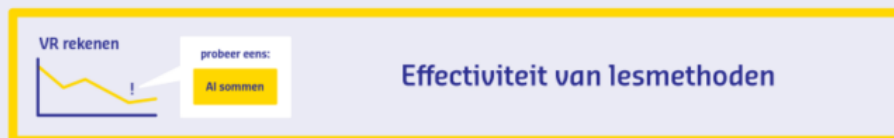

AI raakt alle lagen in de school

Bevoegd
gezag

School-
leiding

Onderwijs

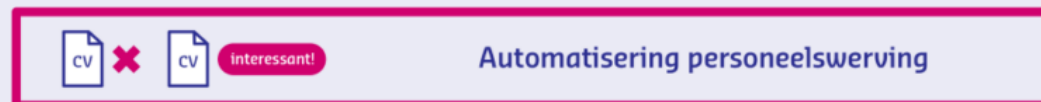
Onderwijs-
ondersteuning

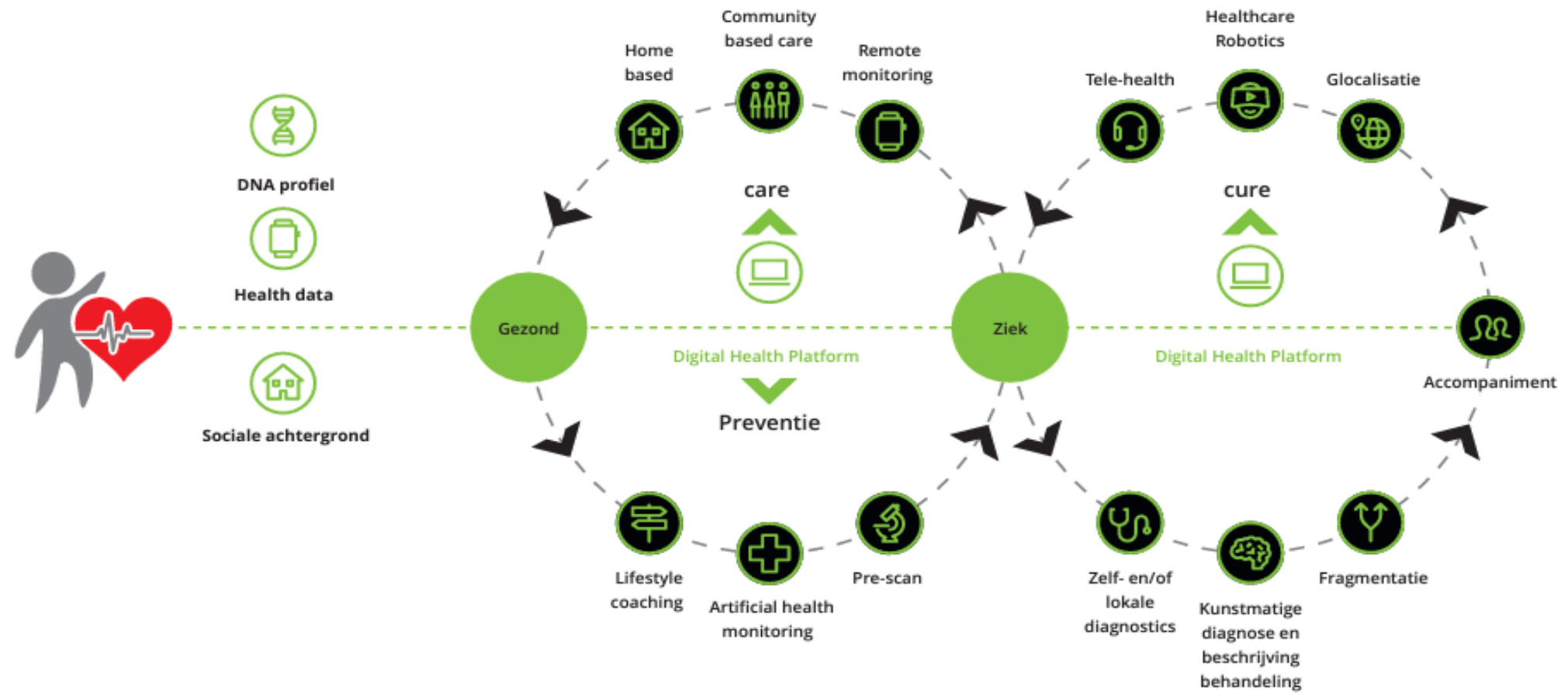
Leerling-
begeleiding
en zorg

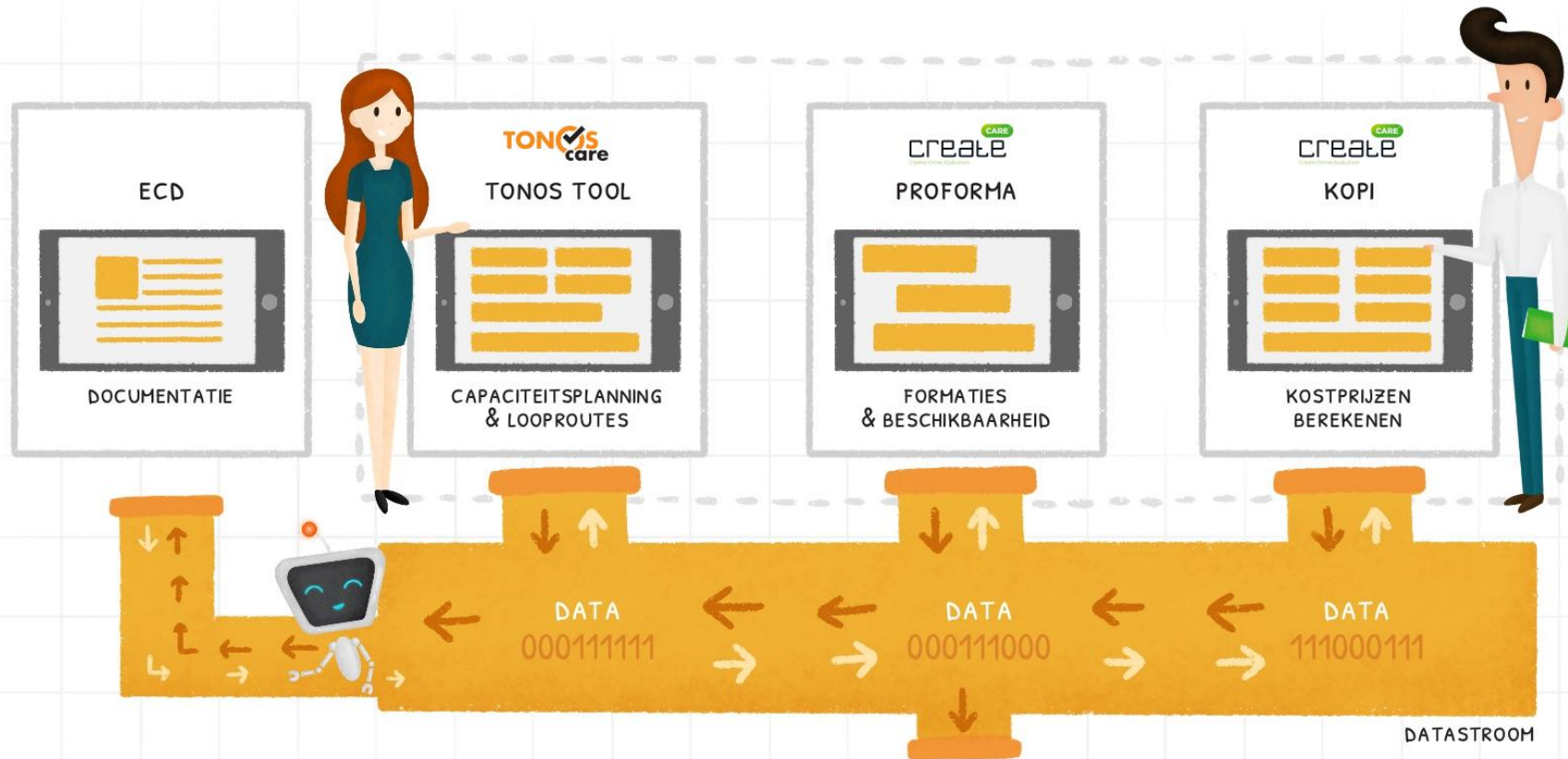
Bedrijfs-
voering

De zorgwaardeketen van de toekomst is digital en gepersonaliseerd

Slimmer plannen

AI vergelijkt de zorgbehoeften van cliënten en locatiegegevens met de beschikbaarheid van zorgverleners en de benodigde tijd...

...om de zorg zo efficiënt mogelijk te organiseren en pieken en dalen in het werkproces te spreiden

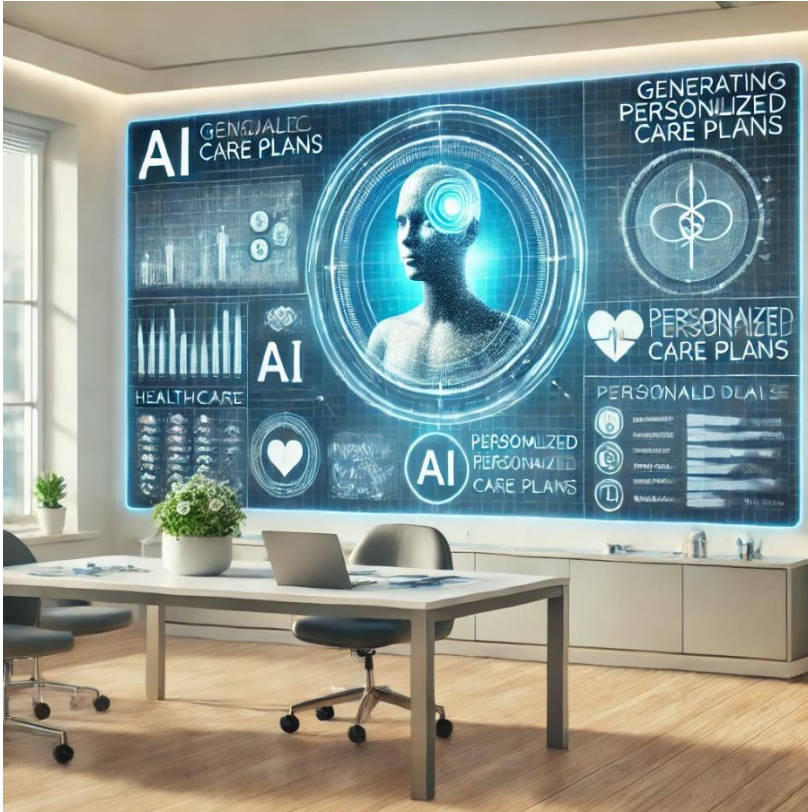
AI Gepersonaliseerde Zorgplannen

AI-gebaseerde zorgplannen passen zich aan aan veranderingen in de gezondheidstoestand van de cliënt. Het proces werkt als volgt:

- **Gegevensanalyse:** AI verwerkt medische gegevens en stelt op basis van die analyses een gepersonaliseerd zorgplan voor.
- **Voorspellende zorg:** AI kan voorspellingen doen over toekomstige zorgbehoeften van cliënten, wat proactieve zorg mogelijk maakt.
- **Aanpassing in real-time:** Het zorgplan kan dynamisch worden aangepast op basis van nieuwe gegevens, zoals testresultaten of symptomen.

AI Gepersonaliseerde Zorgplannen

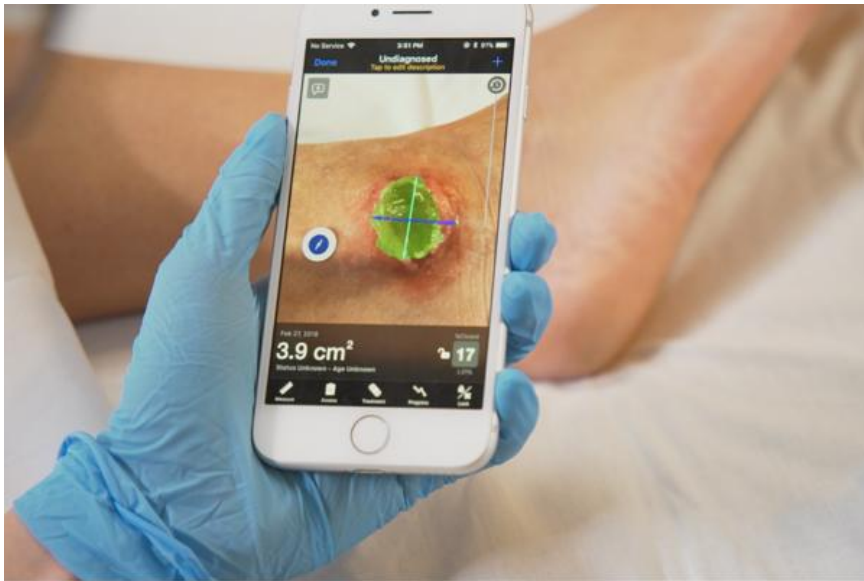

- **Tijdsbesparing:** AI automatiseert de gegevensanalyse en het samenstellen van zorgplannen, waardoor zorgverleners meer tijd hebben voor directe zorg.
- **Betere zorguitkomsten:** Zorgplannen die specifiek zijn afgestemd op de behoeften van de cliënt, leiden vaak tot betere resultaten en een hogere tevredenheid.
- **Kostenbesparing:** Door zorgprocessen efficiënter te maken, kunnen de kosten voor zorgorganisaties aanzienlijk worden verlaagd.

‘Behandelaren moeten de AI-verslagen nog wel doorlezen en redigeren, maar dat kost minder tijd dan schrijven’

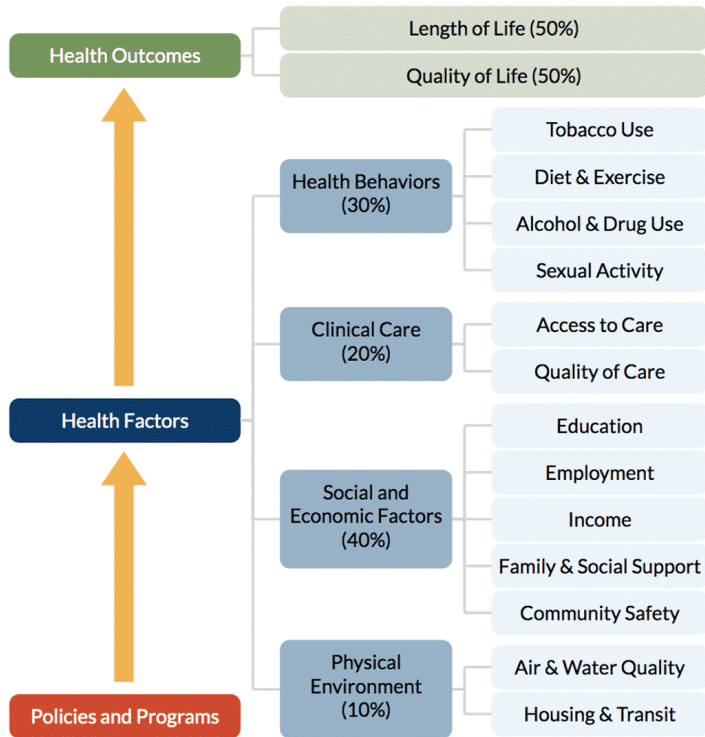
Beslisondersteuning (diagnostische, voorspellende en voorschrijvende algoritmen)

Digitale wondzorg

Sentimentanalyse
dagrapportage (obv ML)

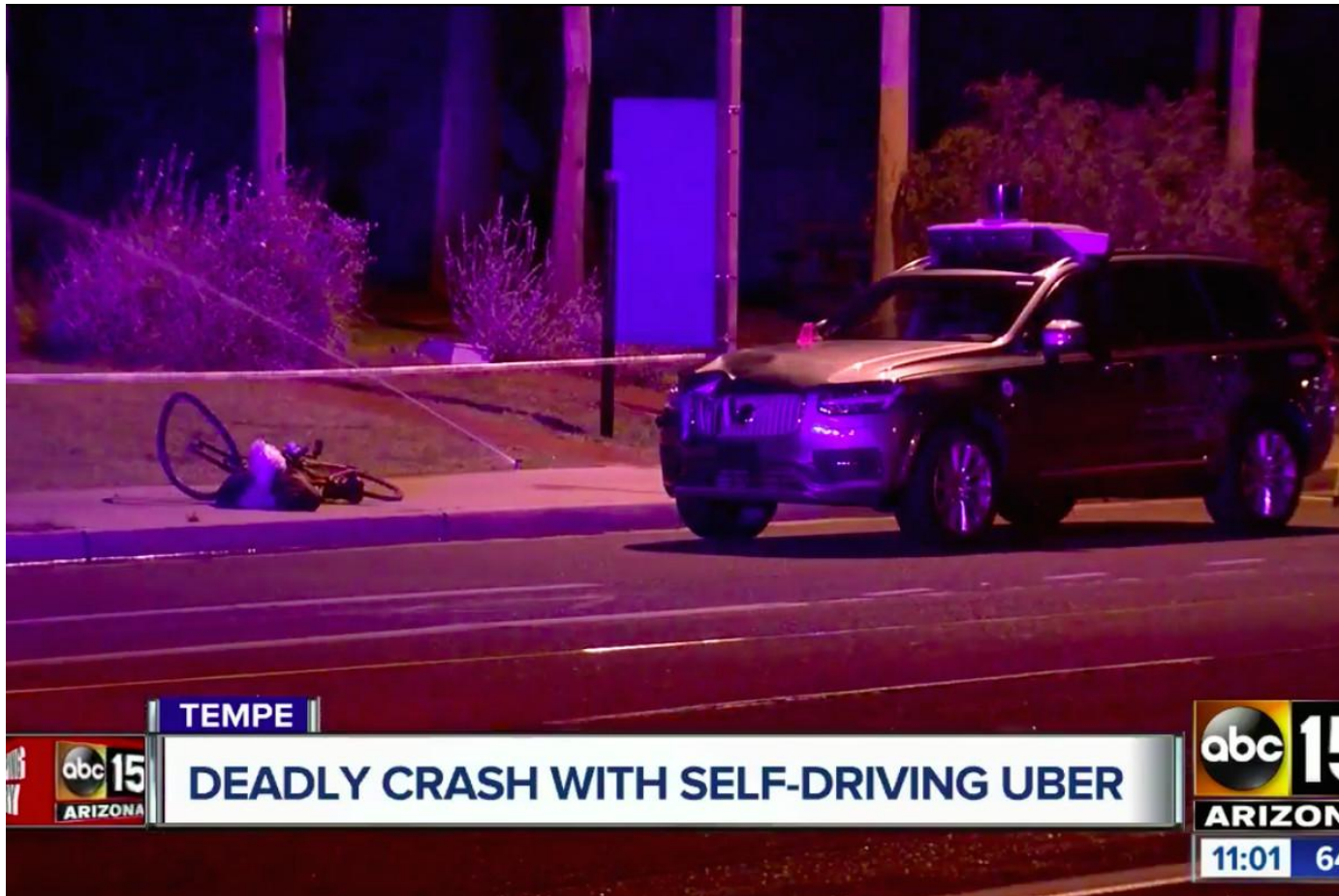
County Health Rankings model © 2014 UWPHI

Zoek naar mogelijkheden om de kracht van de context van de cliënten te gebruiken, zoals hun familie, omgeving hun gemeenschap. Hierbij kan **AI als preventie** tevens een kans zijn!

**Technologie, data en AI
bieden kansen, maar er
zijn ook risico's**

AI-toepassingen zijn goed in het zelfstandig uitvoeren en optimaliseren van heel specifieke taken

Maar hebben we het AI-systeem voorzien van de juiste en duidelijke doelstellingen?

Hebben we precies de vraag gesteld waarop we een antwoord willen?

AI-toepassingen zijn goed in het zelfstandig uitvoeren en optimaliseren van heel specifieke taken

Het Israëlische leger maakt in Gaza gebruik van een AI-systeem dat de gezichten kan herkennen van Palestijnse burgers. Dit melden de Israëlisch-Palestijnse publicatie +972 Magazine en de Hebreeuwstalige nieuwssite Local Call op basis van gesprekken met zes Israëlische inlichtingenfunctionarissen. 4 apr 2024

Maar hebben we het AI-systeem voorzien van de juiste en duidelijke doelstellingen?

Hebben we precies de vraag gesteld waarop we een antwoord willen?

De toeslagenaffaire toont aan dat we uitlegbare AI-regels nodig hebben

UvA-onderzoeker Błażej Kuźniacki dringt aan op meer transparantie rond AI

13 februari 2023

ChatGPT

Niet doen:

- AVG informatie delen
- Copy & paste (we herkennen ondertussen ChatGPT teksten!)
- Algemene opdracht geven aan ChatGPT.
- Vertrouwen op ChatGPT voor zeer gespecialiseerde of technische informatie zonder externe validatie. Check twee onafhankelijke bronnen via Google.
- ChatGPT gebruiken voor het nemen van kritieke beslissingen zonder menselijke supervisie.
- De culturele en contextuele nuances in de antwoorden van ChatGPT overnemen.
- Vragen naar persoonlijke meningen of vooroordelen (ChatGPT werkt beter als het een neutraal en objectief perspectief moet handhaven).

Wel doen:

- Factcheck! (Klopt de tone of voice? Klopt de grammatica? Klopt mijn verhaal in context?)
- Wees specifiek in je vragen om gedetailleerde en gerichte antwoorden te krijgen.
- Gebruik ChatGPT als een hulpmiddel voor ideeëngeneratie en probleemoplossing.
- Controleer de bronnen die ChatGPT vermeldt, indien mogelijk, voor nauwkeurigheid.
- Wees je bewust van de mogelijkheid van inherente vooroordelen in AI-modellen en weeg de antwoorden dienovereenkomstig.
- Experimenteer met verschillende formuleringen van je vragen om een reeks perspectieven en antwoorden te verkrijgen.
- Gebruik ChatGPT voor taakautomatisering waarbij consistentie en snelheid van belang zijn.
- Gebruik je in een GPT een document? Zorg ervoor dat je altijd de meest up to date versie daar gebruikt.

Toenemende rol van data en AI

Kansen

Leren en verbeteren
(tav en kwaliteit en efficiëntie van zorg)

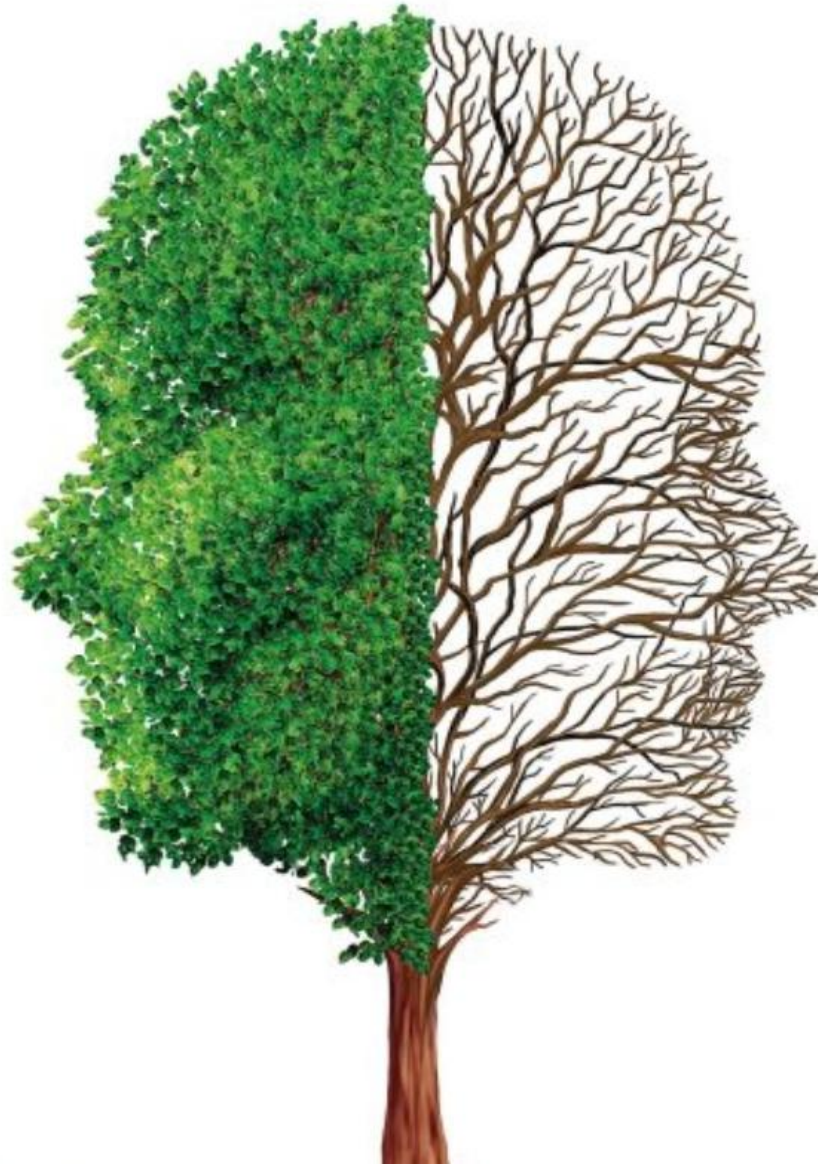
Vroegtijdige identificatie van
zorgbehoeften en risicofactoren

Begeleiding bij het bepalen van
persoonsgerichte zorgstrategieën
(inspiratie, onderbouwing & evaluatie)

Handvatten voor samen beslissen

Betere werkervaring
(oa minder werkdruk, minder repetitieve
taken, meer grip)

Verbeteren bedrijfsvoering

Risico's

Overmatige afhankelijkheid

Missen van context en cruciale nuances

Verlies van professionele vaardigheden /
voldoening

Technologie bepaalt

Misleiding

Ontmenselijking van zorg

Inbreuk op privacy

Schijnveiligheid

Overproblematisering van (bijv.) ouder
worden

Niet alles wat technisch kan, is sociaal wenselijk en ethisch acceptabel.

Niet: ‘Wat kunnen we met AI?’,
maar: ‘Wat willen we met AI?
En welke paden vermijden we bewust?’

Zie ook onze eerdere oproep:
<https://www.vilans.nl/actueel/nieuws/invloed-ai-zorgproces>

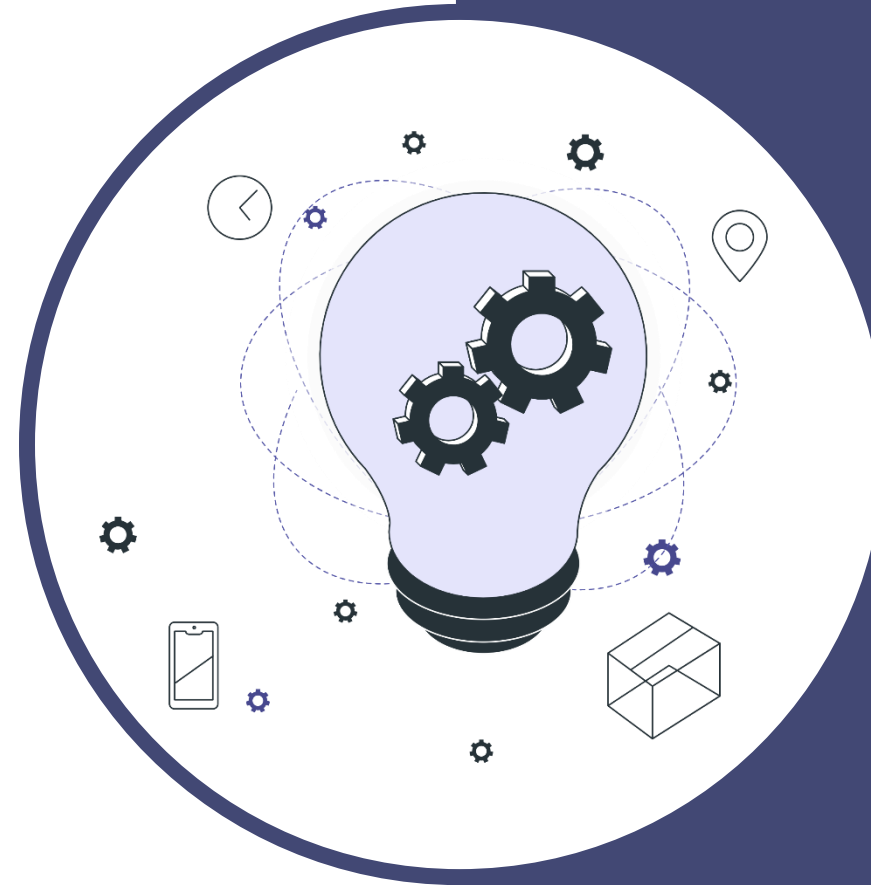

Wat is Verantwoord Innoveren?

Introductie deel 2 (Simone)

Filmpje

https://www.linkedin.com/posts/thijslaunspach_ik-zie-veel-ouders-worstelen-met-hetzelfde-activity-7394099934289055744-zUkq?utm_source=share&utm_medium=member_ios&rcm=ACoAABIXbhMBDQ7B-lmyv1AU77W7pjl9Mgk6RSU

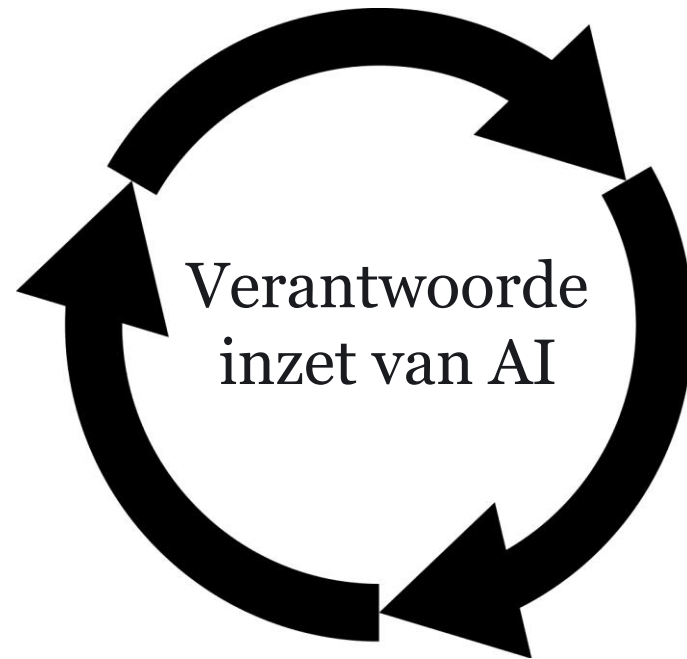
Verantwoord innoveren

VI is het ontwikkelen en toepassen van nieuwe technologieën, producten of diensten op een manier die rekening houdt met de **ethische, sociale en milieukundige gevolgen** ervan. Het gaat om het in balans brengen van economische vooruitgang en technologische innovatie met de bredere belangen van de samenleving.

VI gaat in essentie over het toepassen van ethische principes op innovatieprocessen.

VI gaat net zo goed over welke positieve effecten men wil bereiken met innovatie als over het adresseren van risico's.

De AVG in 1 slide

- Duidelijk omschreven doel
- Noodzakelijk voor en in verhouding met doel (proportionaliteit)
- Kan niet op een andere manier (subsidiariteit)
- Alleen voor dat doel (doelbinding)
- Gerechtigd doel (grondslag)*
- Bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke gegevens*
- Informatieplicht
- Rechten van betrokkenen
- Automatische besluitvorming
- Privacy by Design
- Verwerkingsregister
- Meldplicht datalekken
- Functionaris Gegevensbescherming (FG)*
- Beoordeling op impact op rechten belangen (DPIA)*

Ethiek

Discussie voldoende gevoerd?

Wetgeving

Waar zou het gesprek over moeten gaan?

In gesprek over wat we willen.

AI beïnvloedt
ongemerkt (raakt
aan autonomie,
vertrouwen,
rechtvaardigheid)

- *Wat vinden we belangrijk om te behouden?*
- *Welke waarden willen we beschermen?*
- *Waar schuurt AI met menselijke maat?*

Ontwikkeling gaat
sneller dan
gesprek, onze
waarden dreigen
gedicteerd te
raken

Ethische
checklist
afwerken is
niet
voldoende/wat
vinden we
humaan?

Voorkomen
van
polarisatie/
wees
transparant

Wat willen we bereiken?

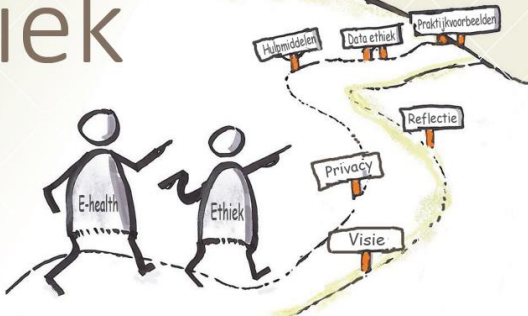
Wat zijn gevolgen voor
bijvoorbeeld autonomie
en creativiteit

Welke data en wie
bepaalt?

Betekenis voor
toekomstige generatie en
samenleving?

Burgers, gebruikers, technici, bestuurders, medewerkers, familie

E-health & ethiek

ETHICS GUIDELINES FOR TRUSTWORTHY AI

Everyday Ethics for Artificial Intelligence

Honderden 'AI ethiek' richtlijnen met gemeenschappelijke principes:

- Privacy
- Transparantie
- Menselijke autonomie
- Rechtvaardigheid / gelijkheid / eerlijkheid
- Niet schaden / veiligheid
- Verantwoordelijkheid / aansprakelijkheid

INTERNATIONAL HANDBOOK ON **Responsible Innovation** A Global Resource

Edited by
René von Schomberg • Jonathan Hankins

AI Decoded

Responsible AI & Ethics

What it means in practice

ETHICS AND GOVERNANCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE FOR HEALTH

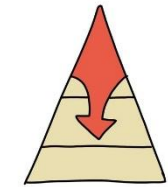
WHO GUIDANCE

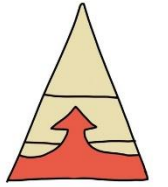
Worden waarden versterkt of ondermijnd?

Vertaalslag naar handelingsopties

top-down

bottom-up

Aanpak begeleidingsethiek

Werkvorm 1: Casuïstiek (3 groepjes)

20 min

Casus

Worden waarden versterkt of ondermijnd?

Werkvorm 2: Pitch

1 minuten per groep

Tips voor verantwoord gebruik van AI-chatbots

1. AI-chatbots zijn hulpmiddelen → **controleer** uitkomsten **altijd**, jij blijft verantwoordelijk
2. AI-chatbots zijn onpersoonlijk → vind zelf de juiste toon
3. AI-chatbots zijn geen auteurs → AI kan helpen, maar publiceer geen pure AI teksten
4. AI-chatbots zijn geen waarheidsmachines → valideer de inhoud
5. AI-chatbots kennen geen context → verrijk je vraag (binnen richtlijnen)
6. AI-chatbots doen niet aan privacy → noem geen persoonlijke of herleidbare informatie
7. AI-chatbots doen niet aan geheimhouding → noem geen vertrouwelijke informatie
8. AI-chatbots doen niet aan controle → controleer ook op ongewenste of ongepaste uitspraken
9. AI-chatbots vergen gezond verstand → het klinkt misschien goed, maar je praat met een rekenmachine
10. AI-chatbots gebruik je met een zakelijk account → laat AI niet op je data trainen

At a conference in New York on Thursday, Amazon founder and chief executive Jeff Bezos **told the crowd**: “Ultimately the decision will be made with **intuition** after gathering and studying a lot of **data** — for a decision like that, as far as I know, the best way to make it is you collect as much data as you can, you immerse yourself in that data but then you make the **decision with your heart**.”

Afsluitende reflectie

Bedankt voor jullie deelname!

